

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Arthur Charles Clarke - 2001: Vesmírná odysea
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.1.06
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Olga Šimandlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	leden - únor 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Světová literatura 20. a 21. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci románu A. Ch. Clarka – 2001: Vesmírná odysea a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	CLARKE, Arthur Charles. <i>2001: Vesmírná odysea</i> . 6. vyd. Plzeň. Nakladatelství Laser-books s.r.o., 2008. ISBN 978-80-7193-257-4. s. 40-41. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Arthur Charles Clarke – 2001: Vesmírná odysea

6 Zrození člověka

První skuteční lidé měli nástroje a zbraně jen o málo dokonalejší než jejich předkové před milionem let, avšak dokázali jich užívat daleko větší obratností.

A kdesi v uplynulých šerých staletích vynalezli nejdůležitější nástroj vůbec, třebaže ho nebylo možno spatřit ani ohmatat. Naučili se mluvit, a tak získali první velké vítězství nad Časem. Znalosti jedné generace teď už mohly být předávány pokolení dalšímu, takže každý věk hromadil prospěch z věků předchozích.

Na rozdíl od zvířat, jež věděla pouze o přítomném dění, Člověk si pro sebe dobyl minulost, a již začal nejistě sahát do budoucnosti.

Učil se také ovládat síly přírody, zkrocením ohně položil základy k technice a zanechal své živočišné počátky daleko za sebou. Kámen ustoupil bronz, pak železu. Po lovu následovalo obdělávání půdy. Tlupa se rozrostla ve vesnici, vesnice v město. Řeč se stala, díky jistým značkám na kameni, na hliněných střepech a na papyru, věčnou. Ponenáhlu člověk vytvořil filozofii a náboženství. A oblohu, ne zcela nepřípadně, zabydlil bohy.

Jeho tělo se sice stávalo stále bezbrannějším, ale zato jeho útočné zbraně nabývaly vytrvalé na děsivosti. Proměnil kámen a bronz a železo a ocel postupně v úplnou škálu sečných a bodných nástrojů a velice záhy se naučil srážet své oběti na dálku. Oštěp, luk, dělo a posléze řízená střela mu daly do rukou zbraně neomezeného dosahu a bezmála i neomezené síly.

Bez oněch zbraní, ač jich mnohokrát užil sám proti sobě, by byl Člověk nikdy neovládl svět. Do nich vložil srdce i duši a ony mu po celé věky dobře sloužily.

Ovšem od chvíle, kdy vznikly, začal už vlastně žít ve vydluženém světě.

(ukázka z románu)

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Zařadte ukázkou do kontextu celého románu.
2. Stručně interpretujte obsah románu.
3. Objasněte místo a čas děje.
4. Román psal autor v době, kdy přistání na Měsíci bylo jen pouhou utopií, přesto kniha působí na čtenáře autenticky. Jak toho autor dosahuje?
5. Jak Clarke nahlíží na problematiku místa člověka ve vesmíru?
6. Objasněte jazykový styl autora. Jaké jazykové prostředky využívá?